

Улогата на МАНУ не се огледа само во работата на научните истражувачки проекти, туку и во нејзиното вклучување во тековите и во процесите на современото македонско општество.

"Ние речиси немаме народна песна во која не се спомнува името Македонија или некоја изведенка од него. Она што го бара Грција подразбира дека во иднина ние треба да престанеме не само да пееме, туку и да зборуваме и да мислиме. Со еден збор, да постоиме", рече претседателот на МАНУ, академик Старделов.

Пишува:
Милева ЛАЗОВА

НЕ БЕВМЕ ПРИМЕ ШТО ИМАМЕ С

Во Македонската академија на науките и уметностите, во присуство на претставници од политичкиот живот, црковни великодостојници, научници и академици, се одржа редовното годишно Собрание на кое се проговори за актуелните теми и состојби во земјава. Претседателот на Академијата, академик Георги Старделов пред присутните го презентираше своето излагање на тема "Академијата пред новите предизвици на времето".

Сумирајќи го досега постигнатото, се осврна на значајните планови за во иднина, при тоа апелирајќи до власта и до науката за нивна поголема конекција.

АНАЛИЗА ЗА МАНУ

"Сметаме дека МАНУ треба да воспостави поефикасна соработка со институциите на државата, дотолку повеќе што во оваа област состојбата е повеќе од лоша. Кај нас речиси не постои културна, а особено научна институција која не стагнира поради недостиг на средства за научноистражувачка дејност. Лоша е онаа политика кога културните и научните институции државата ги финансира од она што ќе преостане, дотолку повеќе што мерката за успешност на една власт, покрај материјалниот опстанок, е и духовниот подем кој најлесно може да се види од развојот на образованието. Имено, државите се менуваат во текот на еден

човечки век, а институциите остануваат трајни. Затоа власта треба да биде поставена кон институциите како кон чуварки на оние својства на државата кои се постари и поважни од неа самата, истакна академик Старделов.

Исто така, потенцирајќи ги иницијативите, академик Старделов посочи дека

се избираат како и изборот за редовни членови секоја трета година".

БУКУРЕШТ И ИМЕТО

По ова, неизбежно беше пост фестум да се проговори и за Самитот на НАТО

Македонската академија на науките и уметностите сè уште нема изградено свој став околу спорот за името со Грција.

"Ние се подготвуваме да водиме внатрешна дебата на научно ниво, во самата Академија и потоа да го соопштиме тој наш предлог. Сите овие имиња кои сега се очекуваат, се надминати. Да ви кажам сега што јас мислам за предлозите: 'Горна Македонија', 'Северна Македонија' или 'Република Македонија (Скопје)' е депласирано, бидејќи сите очекуваме нови предлози. Сега мојот став и ставот на МАНУ е да дадеме нов предлог. Не да очекуваме некој да нè именува, туку да излеземе ние со наш поглед и наш предлог за името", рече Старделов.

е почната постапка за промена на Статутот на Академијата.

"Со бришењето на статусот дописен член на МАНУ - појасни Старделов - дојде до нагло стареење на составот на членството. Сега пресекот на старосната доба е над 73 години. Како супститут на тој статус ќе предложиме да се воведат нов академски статус - научен соработник и советник во МАНУ, кои ќе

во Букурешт, и секако да се каже збор два и за ставот на македонските академици околу прашањето за спорот за името.

"Букурешт - истакна академик Старделов - беше и помина. Во тој фатален град за македонската национална судбина повторно доживеавме пораз, но овој пат пораз не на делбите на народот, туку на неговото обединување. Иако не-

СКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

Ако се фрли поглед наназад на 2007 година тогаш не е тешко за клучен настан во неа да се прогласи одбележувањето на 40-годишниот јубилеј од постоењето на Македонската академија на науките и уметностите. Од сумарниот историски преглед кој во своето експозе го направи поранешниот претседател на МАНУ, академик Цветан Грозданов изнурнува свеста дека нашата Академија, во сиот овој временски период, израсна во темелник на македонската наука, јазик, историја и култура и во базичен стожер, како на историска егзистенција, така и на државноста на Македонија.

справедлив чин, тој не нè понижи како народ, кој две децении води речиси епска борба на светската сцена за своето име, туку нè поттикна да истраеме на нашиот стратески евроатлантски пат и со уште поголем елан да ја градиме и да ја унапредуваме неимоверната македонска сила да се опстојува наспроти сите историски фурии, кои го тресат нашето постоење. По Букурешт стана јасно она што до вчера само се прет-

Грција, освен името на нашето постоење. Треба да сме подготвени дури и на тоа дека таа можеби никогаш нема да се согласи со името на Македонија, освен со она кое ја поништува, не само вистината за Македонија туку и скорешната стварност. Што, на пример, значи барањето исто име и за надворешна и за внатрешна употреба, ако не поништување на фактот дека Македонија веќе е призната од сто и дваесет држави под

да е на показ нова редефиниција на Балканските војни со сотрувањето на македонскиот идентитет и меморија, зашто токму меморијата на еден народ е она што го создава и го чува неговиот идентитет.

"Ние речиси немаме народна песна во која не се спомнува името Македонија или некоја изведенка од него. Она што го бара Грција подразбира дека во иднина ние треба да престанеме не само да пееме, туку и да зборуваме и да мислиме. Со еден збор, да постоиме. Ние македонските академици им се благодаруваче на оние кои ни пружија широка поддршка - пред сите - на САД и на нивниот претседател. Изговорувањето на името Македонија од негова уста беше вистински мелем за лутата рана. Му се обраќаеме на светот да го заштити нашето име за кое се врзани многу славни нешта од историјата на човештвото. Но, ми се стори, како Македонија да не е иста по Бу-

НИ ВО НАТО САМО ЗАТОА ВОЕ ИСТОРИСКО ИМЕ

ОНА ШТО ГО БАРА ГРЦИЈА ПОДРАЗБИРА ДЕКА ВО ИДНИНА НИЕ ТРЕБА ДА ПРЕСТАНЕМЕ НЕ САМО ДА ПЕЕМЕ, ТУКУ И ДА ЗБОРУВАМЕ И ДА МИСЛИМЕ. СО ЕДЕН ЗБОР, ДА ПОСТОИМЕ!

Што се однесува, пак, до програмата за оваа година потпретседателот на МАНУ, академик Владо Камбовски, прецизираше дека се работи за програма составена од 73 проекти, од кои 59 веќе се почнати во минатата година, а новопредложени се 14. Поголемиот дел од нив се финансираат со наменски, буџетски средства на МАНУ, а 12 од други извори. Се очекува во текот на годинава да заврши реализацијата на 28 проекти. Тоа, според Камбовски, е исклучително обемна, научна и уметничка продукција, споредено со средствата за нејзино финансирање. Во овие проекти се вклучени буквално сите одделенија и истражувачки центри на Македонската академија на науките и уметностите.

чувствуваше - дека грчкото вето не е заради името, туку заради нашиот опстанок како народ и држава. Во Букурешт Грција нам ни го оспори правото на постоење. Ние не бевме примени во НАТО само затоа што имаме свое историско име. Затоа Грција и ни поставува услови кои ниту еден чесен и честит народ не може да ги прифати. Дури човек да помисли дека не постои име за нашата држава кое ќе ја задоволи

уставното име".

Според претседателот на МАНУ, тоа е обид историјата да се направи реверзибилна и стварноста на минатото да се промени. Тој појасни дека деновиве бевме сведетели дека Грција не само што ни ја оспорува историската карта на Македонија, туку и другите соседи ги насрчува и ги насочува да ги продолжат и да ги завршат процесите почнати во Балканските војни. Па, така денес како

курешт, како речиси несвесно да ни се случила во нас самите некоја неочекувана метаморфоза, како што тоа инаку бидува по секоја трагична катарза. Дали е тоа некоја индиција дека Македонците ги напуштаат своите веќе пословични кавги и дека ќе успеат да изградат заеднички став за историската судбина на својата држава во овие судбоносни часови?", праша академик Георги Старделов.